

bracht; men had toen drieduizend mannelijke gevangenen, hoofdzakelijk *Sicherungsverwahrte*, nog achtergehouden omdat zij bij de wapenproductie die in en vanuit talrijke inrichtingen plaatsvond, niet gemist konden worden.

Kunnen wij op die cijfers afgaan? Dat is twijfelachtig. Volgens een brief van Pohl aan Thierack¹ zouden namelijk tot 1 april '43 in alle concentratiekampen alleen al bijna dertienduizend *Sicherungsverwahrte* opgenomen zijn, bijna driekwart in Mauthausen, en van die bijna dertienduizend, van wie de eersten begin oktober '42 door de justitie overgedragen waren, zouden in nog geen zes maanden tijd bijna zesduizend gestorven zijn. Vreemde tegenspraak! Volgens Thierack waren er in september '42 in heel Duitsland zeventienduizendvierhonderd *Sicherungsverwahrte*, van wie eind april '43 nog geen vierduizend aan de *Sicherheitspolizei* overgedragen waren, en volgens Pohl zouden er bijna dertienduizend naar de concentratiekampen overgebracht zijn. Welke administratie deugde niet? Die van het *Reichsjustizministerium* of die van het *SS-Wirtschafts- und Verwaltungshauptamt* waar Pohl aan het hoofd stond? Wij nemen aan: de laatste, maar wij hebben geen zekerheid.

Hoe dat zij, de lijn werd doorgetrokken: in april '43 werd nader bepaald dat men alle Joden die tot gevangenisstraf veroordeeld waren, los van de duur daarvan (de minimumgrens van drie jaar liet men vallen), na het uitzitten van hun straf naar het concentratiekamp Auschwitz of het concentratiekamp Majdanek zou transporteren² en dat Polen die meer dan zes maanden straf achter de rug hadden (ook bij hen werd de minimumgrens van drie jaar losgelaten), in de dichtstbijzijnde kampen zouden terechtkomen. Wij moeten wel aannemen dat op de eerste transporten uit de periode oktober '42-april '43, daargelaten hoeveel personen zij omvat hebben, talrijke andere gevolgd zijn; daaromtrent zijn geen bijzonderheden bekend en wij weten dan ook niet hoeveel slachtoffers er in totaal krachtens Thieracks afspraken met Himmler geweest zijn. Niet onvermeld blijve dat Thierack dank zij zijn hulpvaardigheid een concessie in de wacht gesleept had: op bevel van Himmler had het *Reichssicherheitshauptamt* zijn bevoegdheid, bepaalde gevangenen, ongeacht het tegen hen gewezen vonnis, uit hun cel te halen en in een concentratiekamp te executeren, aan de *Reichsjustizminister* persoonlijk

¹ Neur. doc. NO-1285. ² De overdracht van gevangenen aan het SS-complex is een gevolg geweest van de aandrang uit SS-kringen en wij mogen het als een voorbeeld zien van het geslaagde streven van de SS om in bezet Nederland bepaalde maatregelen door te drukken nog voor zij in Duitsland genomen waren, dat, zoals wij in deel 6 opmerkten, Joden die in Nederlandse gevangnissen opgesloten waren, al in augustus '42, d.w.z. vóór Thieracks eerste afspraken met Himmler, naar Auschwitz gedeporteerd werden.